

Кеден одағы шеңберіндегі даулар бойынша шаруашылық жүргізуші субъектілердің Еуразиялық экономикалық қоғамдастықтың Сотына жүгінуі және олар бойынша сот ісін жүргізу ерекшеліктері туралы шартқа қол қою туралы ұсынысты Қазақстан Республикасы Президентінің қарауына енгізу туралы

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2010 жылғы 30 қарашадағы № 1292 Қаулысы
Қазақстан Республикасының Үкіметі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

Кеден одағы шеңберінде даулар бойынша шаруашылық жүргізуші субъектілердің Еуразиялық экономикалық қоғамдастықтың Сотына жүгінуі және олар бойынша сот ісін жүргізу ерекшеліктері туралы шартқа қол қою туралы ұсыныс Қазақстан Республикасы Президентінің қарауына енгізілсін.

Қ а з а қ с т а н Р е с п у б л и қ а с ы н ы ң

К. Мәсімов

Премьер-Министрі
Жоба

Кеден одағы шеңберіндегі даулар бойынша шаруашылық жүргізуші субъектілердің Еуразиялық экономикалық қоғамдастықтың Сотына жүгінуі және олар бойынша сот ісін жүргізу ерекшеліктері туралы шарт

Бұдан әрі Тараптар деп аталатын Еуразиялық экономикалық қоғамдастыққа мүше мемлекеттер ,
халықаралық құқықтың жалпы танылған принциптері мен нормаларын басшылыққа ала отырып ,
2000 жылғы 10 қазандағы Еуразиялық экономикалық қоғамдастықты құру туралы шартты және 2007 жылғы 6 қазандағы Кеден одағының Комиссиясы туралы шартты негізге ала отырып ,
Кеден одағы шеңберінде жасалған халықаралық шарттарды Кеден одағына мүше мемлекеттердің біркелкі қолдануын қамтамасыз ету мақсатында,
2010 жылғы 5 шілдедегі Еуразиялық экономикалық қоғамдастық Соты Статутының 14-бабы 3-тармағын басшылыққа ала отырып,
төмендегілер туралы уағдаласты:

1-бап

Осы Шарттың мақсаты үшін мынадай ұғымдар пайдаланылады:
«шаруашылық жүргізуші субъект» - Кеден одағына мүше мемлекеттің немесе

үшінші мемлекеттің заңнамасына сәйкес тіркелген заңды тұлға не Кеден одағына мүше мемлекеттің немесе үшінші мемлекеттің заңнамасына сәйкес кәсіпкер ретінде тіркелген ж е к е т ұ л ғ а ;

«Сот шығасылары» - сарапшыларға, куәгерлерге және аудармашыларға төлеуге жататын ақшалай сома, адвокаттар мен Еуразиялық экономикалық қоғамдастық Сотында шаруашылық жүргізуші субъектінің мүдделерін білдіретін өзге тұлғалардың қызметтеріне ақы төлеуге арналған шығыстар және істің Еуразиялық экономикалық қоғамдастық Сотында қаралуына байланысты ол бойынша Тараптар шеккен басқа да ш ы ғ ы с т а р ;

«Кеден одағы комиссиясының актілері» - Кеден одағы комиссиясының міндетті сипаты бар және кәсіпкерлік және өзге экономикалық қызмет саласындағы шаруашылық жүргізуші субъектілердің құқықтары мен заңды мүдделерін қозғайтын шешімдері.

2-бап

1. Еуразиялық экономикалық қоғамдастықтың Соты (бұдан әрі - Сот) шаруашылық жүргізуші субъектілердің өтініштері (бұдан әрі - өтініштер) бойынша:

1) Кеден одағы комиссиясының (бұдан әрі - Комиссия) актілеріне немесе олардың жекелеген ережелеріне дау айту туралы;

2) Комиссияның әрекетіне (әрекетсіздігіне) дау айту туралы істерді қарайды.

2. Комиссияның актілеріне немесе олардың жекелеген ережелеріне не Комиссияның әрекетіне (әрекетсіздігіне) дау айту үшін олардың Кеден одағы шеңберінде жасалған халықаралық шарттармен берілген кәсіпкерлік және өзге экономикалық қызмет саласындағы шаруашылық жүргізуші субъектілердің құқықтары мен заңды мүдделерінің бұзылуына әкеп соқтырған осы халықаралық шарттарға сәйкессіздігі н е г і з б о л ы п т а б ы л а д ы .

3. Егер дәл сол нысана туралы және дәл сондай негіздер бойынша бұрын қаралған іс бойынша Соттың күшіне енген шешімі болса, Сот өтінішті қарауға қабылдамайды.

3-бап

1. Егер шаруашылық жүргізуші субъектілердің құқықтары мен заңды мүдделерін қозғайтын халықаралық шарттарды және Кеден одағының комиссиясы актілерін қолдану мәселелері істің мәні бойынша шешілуіне елеулі ықпал етсе, Кеден одағына мүше мемлекеттің сот билігінің жоғарғы органы бұл мәселелер бойынша қорытынды шығару туралы сұраумен Сотқа жүгінуге құқылы.

2. Кеден одағына мүше мемлекеттің сот билігінің жоғарғы органында дауды қарау кезінде іске қатысушы тұлға өзінің халықаралық шарттармен және Кеден одағының комиссиясы актілерімен кепілдік берілген құқықтары бұзылды деп пайымдаса, осы

органға қорытынды туралы сұрау жіберу туралы қолдау хатпен жүгінуге құқылы.

3. Егер қорытынды туралы сұраумен жүгінуге туралы мәселе Кеден одағына мүше мемлекеттің заңнамасына сәйкес ол бойынша шешім шағымдануға жатпайтын Кеден одағына мүше мемлекеттің сот билігінің жоғарғы органының қарауындағы істе мәлімделсе, қорытынды сұралатын мәселелер істің мәні бойынша шешілуіне елеулі әсер етуі және Соттың бұдан бұрын ұқсас сұрау бойынша қорытындылар шығармауы шартымен осы орган Сотқа жүгінуге міндетті.

4-бап

1. Комиссияға шаруашылық жүргізуші субъект алдын ала жүгінгеннен кейін ғана Сот өтінішті қарауға қабылдайды.

Егер Комиссия келіп түскен өтініш бойынша екі ай ішінде шаралар қабылдана, шаруашылық жүргізуші субъект Сотқа жүгінуге құқылы.

2. Сотқа өтініш беру Комиссия актілерінің қолданылуын тоқтата тұру үшін негіз болып табылмайды.

5-бап

1. Сотқа жіберілетін өтініште:

1) жеке тұлғаның аты-жөні, оның кәсіпкер ретінде тіркелуі туралы деректер немесе заңды тұлғаның атауы және осындай ретінде оның тіркелуі туралы деректер;

2) елдің ресми атауын, пошталық мекенжайын (хат алмасу үшін мекенжай), сондай-ақ телефон, факс нөмірін, электрондық поштаның мекенжайын (егер ондай болған жағдайда) қоса алғанда, жеке тұлғаның тұрғылықты жері немесе заңды тұлғаның орналасқан жері;

3) Комиссияның дау айтылатын актісінің атауы, нөмірі, қабылданған күні, жарияланған көзі не Комиссия әрекетінің (әрекетсіздігінің) сипаты;

4) шаруашылық жүргізуші субъектінің пікірінше, Комиссияның дау айтылатын актісімен не Комиссияның әрекетімен (әрекетсіздігімен) бұзылған құқықтары мен заңды мүдделері;

5) шаруашылық жүргізуші субъектінің Комиссия актісін және/немесе Комиссия әрекетін (әрекетсіздігін) Кеден одағы шеңберінде жасалған халықаралық шарттармен өзіне берілген кәсіпкерлік және өзге экономикалық қызмет саласындағы құқықтары мен заңды мүдделерін бұзады деп тану туралы талабы;

6) Комиссияға жүгінуге туралы мәліметтер көрсетілуге тиіс.

2. Өтінішке мынадай құжаттар қоса беріледі:

1) Комиссияның дау айтылатын актісінің мәтіні;

2) заңды тұлғаның немесе жеке тұлғаның кәсіпкер ретінде мемлекеттік тіркелуі туралы куәліктің көшірмесі;

- 3) Комиссияға жүгінуін растайтын құжаттар;
4) баж төленгенін растайтын құжат;
5) шаруашылық жүргізуші субъектінің талаптарын негіздейтін өзге де құжаттар.
3. Сот іс бойынша тараптарды өтінішті қарауға қабылдау туралы не бас тарту негізін көрсете отырып, өтінішті қабылдаудан бас тарту туралы хабардар етеді.

6-бап

Істі қараудың кез келген сатысында Сот шешімінің орындалуын қамтамасыз ету немесе Кеден одағы шеңберінде жасалған халықаралық шарттарда көзделген шаруашылық жүргізуші субъектілердің құқықтары мен заңды мүдделерінің ықтимал бұзылуын болдырмау мақсатында Сот іс бойынша тараптың қолдаухаты бойынша немесе жеке бастамасы бойынша ақылға қонымды, оның ішінде қамтамасыз ету сипатындағы уақытша шараларды қабылдауға құқылы.

7-бап

1. Шаруашылық жүргізуші субъектінің Сотқа жүгінуіне баж салынады.
2. Шаруашылық жүргізуші субъект бажды Сотқа өтініш бергенге дейін төлейді.
3. Шаруашылық жүргізуші субъектінің өтініште көрсетілген талаптарын Сот қанағаттандырған жағдайда, бажды қайтару жүзеге асырылады.
4. Баждың мөлшерін, төлем валютасын, есепке алу, пайдалану және қайтару тәртібін Еуразиялық экономикалық қоғамдастықтың Мемлекетаралық Кеңесі (мемлекет басшылары деңгейінде) анықтайды.

8-бап

Іс бойынша әрбір тарап өздерінің сот шығасыларын өздері өтейді.

9-бап

1. Шаруашылық жүргізуші субъектілердің қатысуымен істерді қарау үшін Сот Кеден одағына мүше әр мемлекеттен бір судьядан қосылатын Сот Алқасын (бұдан әрі - **С о т А л қ а с ы**) құрады.
2. Істі қарау мерзімі Сот өтінішті алған күннен бастап үш айдан аспайды.
3. Егер осы Шарттың 9-бабында көзделген тәртіппен Сот Алқасының шешіміне шағым жасалмаса, ол Сот шешімі болып табылады.
4. Сот Комиссия актісіне не Комиссия әрекетіне (әрекетсіздігіне) дау айту туралы істерді қарау кезінде сот отырысында:
 - 1) дау айтылатын Комиссия актісінің немесе оның жекелеген ережелерінің, не дау айтылатын Комиссия әрекетінің (әрекетсіздігінің) Кеден одағы шеңберінде жасалған

халықаралық шарттарға сәйкестігін;

2) Комиссияның дау айтылатын актіні немесе оның жекелеген ережелерін қабылдауға өкілеттігін;

3) Кеден одағы шеңберінде жасалған халықаралық шарттармен берілген кәсіпкерлік және өзге экономикалық қызмет саласындағы шаруашылық жүргізуші субъектілердің құқықтары мен заңды мүдделерінің бұзылу фактісін тексеруді жүзеге асырады.

10-бап

1. Егер Сот Алқасының шешіміне іс бойынша тараптар Соттың Апелляциялық палатасына шағымданбаса, ол шығарылған күнінен бастап он бес күнгізбелік күннен кейін күшіне енеді.

2. Сот Алқасының шешімімен Кеден одағы шеңберінде жасалған халықаралық шарттармен берілген өзінің құқықтары мен заңды мүдделері оларды дұрыс қолданбауға байланысты бұзылды деп пайымдайтын таран Сот алқасының күшіне енген шешіміне Соттың Апелляциялық палатасына шағымдануға құқылы.

3. Апелляциялық палатаның құрамына Сот Алқасының шешімі шағымдалып отырған істі қарауға қатыспаған Кеден одағына мүше мемлекеттер Соттарының судьялары кіреді.

4. Соттың Апелляциялық палатасының шешімі Соттың шешімі болып табылады және ол шығарылған күнінен бастап күшіне енеді.

5. Сот шешімі түпкілікті және шағымдануға жатпайды.

6. 2010 жылғы 5 шілдедегі Еуразиялық экономикалық қоғамдастық Соты Статутының 23-бабында көзделген тәртіппен Сот шешімі жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша қайта қаралуы мүмкін.

7. Сот шешіміне не оның жекелеген ережелеріне іс бойынша тараптардың өтініші бойынша Соттың өзі ғана ресми түрде, сондай-ақ өз бастамасы бойынша түсініктеме беруі мүмкін.

11-бап

1. Комиссия актілеріне немесе олардың жекелеген ережелеріне дау айту туралы істерді қарау нәтижелері бойынша Сот:

1) дау айтылатын актіні немесе оның жекелеген ережелерін Кеден одағы шеңберінде жасалған халықаралық шарттарға сәйкес деп тану туралы;

2) дау айтылатын актіні немесе оның жекелеген ережелерін Кеден одағы шеңберінде жасалған халықаралық шарттарға сәйкес емес деп тану туралы шешімдердің бірін қабылдайды.

2. Кеден одағы шеңберінде жасалған халықаралық шарттарға сәйкес емес деп танылған Комиссия актісінің не оның жекелеген ережелерінің қолданылуы Сот шешімі

күшіне енген сәттен бастап тоқтатылады және Комиссия осы актіні немесе оның жекелеген ережелерін Кеден одағы шеңберінде жасалған халықаралық шарттарға сәйкес келтіреді.

3. Комиссияның әрекетіне (әрекетсіздігіне) дау айту туралы істерді қарау нәтижелері бойынша Сот:

1) дау айтылатын әрекетті (әрекетсіздікті) Кеден одағы шеңберінде жасалған халықаралық шарттарға сәйкес емес және кәсіпкерлік және өзге экономикалық саладағы шаруашылық жүргізуші субъектінің құқықтары мен заңды мүдделерін бұзады деп тану туралы;

2) дау айтылатын әрекетті (әрекетсіздікті) Кеден одағы шеңберінде жасалған халықаралық шарттарға сәйкес және кәсіпкерлік және өзге экономикалық саладағы шаруашылық жүргізуші субъектінің құқықтары мен заңды мүдделерін бұзбайды деп тану туралы шешімдердің бірін қабылдайды.

4. Сот шығындарды өндіріп алу туралы талапты немесе мүліктік сипаттағы өзге де талаптарды қараусыз қалдырады.

12-бап

1. Кеден одағы шеңберінде жасалған халықаралық шарттарда көзделген шаруашылық жүргізуші субъектілердің құқықтары мен заңды мүдделері Комиссия актісімен немесе әрекетімен (әрекетсіздігі) бұзылғандығын анықтаған Соттың күшіне енген шешімін Комиссия ақылға қонымды, бірақ Сот шешімі күшіне енген күнінен бастап күнтізбелік алпыс күннен аспайтын мерзімде орындауға міндетті.

2. Комиссия Сот шешімін орындамаған жағдайда, шаруашылық жүргізуші субъект оны орындау жөнінде шаралар қабылдау туралы қолдаухатпен Сотқа жүгінуге құқылы.

3. Сот шаруашылық жүргізуші субъектінің қолдаухаты бойынша ол түскен күннен бастап он бес күнтізбелік күн ішінде Еуразиялық экономикалық қоғамдастықтың Үкімет басшылары деңгейіндегі Мемлекетаралық Кеңесіне (Кеден одағының жоғарғы органы) олар осы мәселе бойынша шешім қабылдауы үшін жүгінуге міндетті.

13-бап

1. Осы Шартпен реттелмеген бөлігінде шаруашылық жүргізуші субъектілердің өтініштері бойынша істерді қарау рәсімі шаруашылық жүргізуші субъектінің өтініштерін қарау жөніндегі Сот Регламентімен (бұдан әрі - Регламент) анықталады.

2. Регламентті Сот Еуразиялық экономикалық қоғамдастықтың Парламентаралық Ассамблеясымен келісім бойынша әзірлейді және бекітеді.

14-бап

Осы Шарттың ережелерін қолдануға немесе түсіндіруге байланысты даулар Тараптар арасындағы консультациялар мен келіссөздер жолымен шешіледі.

15-бап

Осы Шартқа өзгерістер Тараптардың өзара келісімі бойынша енгізіледі және хаттамалармен ресімделеді.

16-бап

Осы Шарт оның күшіне енуі үшін қажетті мемлекетішілік рәсімдерді Тараптардың орындағаны туралы үшінші хабарламаны депозитарий алған күннен бастап отызыншы күні күшіне енеді.

Осы Шарттың түпнұсқа данасы осы Шарттың депозитарийі бола отырып, әрбір Тарапқа оның куәландырылған көшірмесін жіберетін Еуразиялық экономикалық қоғамдастықтың Интеграциялық комитетінде сақталады.

Осы Шарт БҰҰ Жарғысының 102-бабына сәйкес Біріккен Ұлттар Ұйымының Хатшылығында тіркеуге жатады.

_____ қаласында 2010 жылғы «___» _____ орыс тілінде бір түпнұсқа данада жасалды.

Беларусь Республикасы үшін

Қазақстан Республикасы үшін

Қырғыз Республикасы үшін

Ресей Федерациясы үшін

Тәжікстан Республикасы үшін